

Een 'klikfout'?

Ik ben, samen met vele van mijn collega's, het afgelopen jaar druk bezig geweest om de toestemming voor het LSP van patiënten in te voeren in de digitale dossiers. Het is natuurlijk prima dat de patiënt laat weten of hij toestemming geeft, maar toch bekwam me elke keer weer een onprettig gevoel. Hoewel ik het een goed idee vind als een samenvatting van de medische gegevens van patiënten gedeeld kan worden, vraag ik me bij elke toestemmingsbrief af: 'Wéét deze patiënt wel waar hij toestemming voor geeft? En dat dit hetzelfde systeem is als waar in 2010 én in 2012 enorme ophef over is geweest?'

Ik ben ervan overtuigd dat er patiënten zijn die totaal niet beseffen waar ze toestemming voor geven en geen idee hebben wat het systeem inhoudt. Bijvoorbeeld de bejaarde vrouw uit het verzorgingshuis, emigranten, vluchtelingen, minder begaafden of sommige mensen met een psychische stoornis.

Daarbij komt ook nog eens dat de huisartsenpraktijk geldelijk werd beloond als deze voor 1 februari 2015 40 procent van de patiëntenpopulatie of meer had ingevoerd. Voor eind 2015 ligt de lat op 50 procent. Opeens vroeg de assistente aan de telefoon mondelinge toestemming en deed de huisarts dat in de spreekkamer voor of vlak na het bespreken van de klacht. En als een patiënt bij de apotheek op medicijnen wachtte kreeg hij het toestemmingsformulier in handen gedrukt.

Ook kreeg ik een keer een dossier mét toestemming toegestuurd, terwijl de betreffende nieuwe patiënt me de week ervoor duidelijk had gemaakt dat ze

géén toestemming zou geven, wat ze ook aan haar vorige huisarts had gemeld.

'Het blijft mensenwerk', 'Het is een "klikfout"' – je kunt natuurlijk allerlei excuses bedenken. Maar eigenlijk zou het niet mogen, of het nu echt om een foutje gaat of als je als huisarts besluit dat de patiënt het 'vast wel goed vindt' omdat je het geld goed kunt gebruiken.

We hebben patiënten actief benaderd, maar toch hebben we de 40 procent niet voor februari gehaald. Patiënten weten gewoon niet wat ze moeten kiezen. Nog steeds is niet overtuigend bewezen dat het systeem volledig veilig is en de patiënt weet nog altijd niet precies wat er wordt gedeeld. Kan de NSA nu wel of niet dankzij de Patriot act in het systeem kijken? En dat je veel handtekeningen (of digitaal via DigiD) op het formulier moet zetten, geeft alleen maar een gevoel van schijnveiligheid.

De verzekeraars willen die toestemming graag hebben, aangezien zij er het meeste geld in hebben gepompt. Het kost hen minder uitbetalingen wanneer er minder fouten worden gemaakt door gebrek aan kennis over de medische voorgeschiedenis. En toch verstuurt de huisarts een handgeschreven tekst over die ernstig zieke patiënt die in het weekend mogelijk contact kan opnemen met de huisartsenpost. Via de fax. Lekker ouderwets. Bewezen veilig.

Misschien zouden de verzekeraars het geld van het LSP beter kunnen investeren in verplichte donorregistratie. Dát is pas iets wat gedeeld moet worden en levens kan redden.